

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forhandlingerne om fornyelse af de overenskomster på DA/LO-området, der udløb den 1. marts 1985, er forløbet på den måde, at forligsmanden torsdag den 21. marts 1985 opgav videre mægling og erklærede forhandlingerne for definitivt afsluttede.

De varslede konflikter, der omfatter et betydeligt antal virksomheder og ca. 300.000 lønmodtagere, trådte derefter i kraft søndag den 24. marts 1985. Konflikten berører vitale samfundsfunktioner og har sat store dele af samfundet og erhvervslevet i stå.

Konflikten vil hurtigt kunne føre til væsentlige velfærdstruende situationer. Regeringen finder det derfor nødvendigt at søge den iværksatte konflikt standset ad lovgivningsvejen.

Regeringen har siden sin tiltræden i efteråret 1982 gennem en stram indkomspolitik søgt at dæmpe virksomhedernes omkostningsudvikling med det formål at forbedre konkurrenceevnen over for udlandet. Denne politik har da også ført til en stærk fremgang i investeringer, produktion og beskæftigelse.

Den økonomiske situation er imidlertid stadig præget af et meget stort betalingsbalanceunderskud og af en uacceptabel høj arbejdsløshed. Hvis ikke den økonomiske politik fører til et hurtigt og mærkbart fald i underskuddet over for udlandet, er der en betydelig risiko for, at tilliden til den økonomiske politik vil begynde at smuldre. Mister erhvervene først tilliden til den økonomiske genopretning, kan det hurtigt føre til negative konsekvenser, blandt andet i form af rentestigning.

Efter regeringens opfattelse er det derfor nødvendigt med en konsekvent videreførelse af de meget stramme indkomst- og omkostningspolitik. Hvis lønudviklingen i Danmark ligger betydeligt under lønudviklingen i de lande, vi konkurrerer med, vil der være mulighed for, at den stærke økonomiske fremgang kan fortsætte med stigende investeringer og beskæftigelse til følge.

Regeringen finder det samtidig vigtigt, at der sikres en ligelig lønudvikling for alle lønmodtagergrupper, uanset af hvilke kollektive overenskomster eller aftaler de er omfattet.

Lovforslaget betyder endvidere, at arbejdstiden nedsættes med 1 time om ugen med fuld lønkom-pensation. Det er regeringens opfattelse, at sociale og menneskelige grunde taler for en kortere arbejdstid. Samtidig gør den stærke økonomiske fremgang det muligt med en beskedne nedsættelse af arbejdstiden.

Regeringen har endvidere bemærket sig, at der på betydelige overenskomstområder udenfor DA/LO-området, i meget betydeligt omfang er varslet konflikt til ikrafttræden den 1. april 1985. Dette gælder også for det offentlige arbejdsmarked. Hertil kommer, at det synes at fremgå, at de igangværende overenskomstforhandlinger på næsten alle disse områder, hidtil har været resultatløse.

På denne baggrund har regeringen fundet det rigtigst at lade det foreliggende lovforslag omfatte alle kollektive overenskomster og aftaler m.v. Det har ved udarbejdelsen af forslaget været regeringen magtpåliggende, at det foreslåede indgreb i arbejdsmarkedets forhold sker på en sådan måde, at der i mindst muligt omfang ændres i det af parterne opbyggede overenskomstsyste-m.

Forslaget indeholder herefter følgende hovedpunkter:

1. En to-årig forlængelse af alle overenskomster, der udløber før 1. april 1986.
2. Fastsættelse af en generel lønramme på 2 pct. i det første overenskomstår og 1,5 pct. i det andet år.
3. Nedsættelse af arbejdstiden med fuld lønkom-pensation.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Forslaget omfatter de mellem organisationer m.v. under henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark indgåede overenskomster, som er opsagt til den 1. marts,